

## **EKSAMENSOPPGAVE**

**JUS4121 – Rettsøkonomi I**  
**Vår 2020**

Dato: Mandag 04. mai 2020

Tid: Kl. 09:00 – 13:00

---

Det var en gang et land kalt Vinterland. Her bodde familiene i eneboliger, mens enslige bodde i kollektiver.

Vinterland ble styrt av et stort selskap, Kolkis. Kolkis hørte hjemme i et fjernt rike, og da selskapet ble rammet av en krise, forlot det Vinterland. Det viste seg da at mange av næringene i Vinterland ikke var lønnsomme. Etter at Kolkis trakk seg ut av Vinterland, var det nesten ingen jobber igjen.

En liten fabrikk ved den store innsjøen i Vinterland fortsatte imidlertid å produsere utstyr. Produksjonen påvirket vannkvaliteten i den store innsjøen og var derfor til skade for det lokale bryggeriet som lå like ved. Innbyggerne i Vinterland ønsker fortsatt produksjon i fabrikk, men vil ikke at ulempene for bryggeriet blir for store.

1. Innbyggerne i Vinterland har hørt at samfunnsøkonomisk effektivitet er en god rettesnor for å organisere aktiviteter i et samfunn, men de vet ikke i detalj hva dette innebærer. De ber deg, som ekspert i rettsøkonomi og nytte-kostnadsanalyse, om å hjelpe dem. Kan du gi en forklaring på hva det innebærer å organisere et samfunn på en samfunnsøkonomisk effektiv måte?
2. Det har vært rapportert om tilfeller hvor innbyggere i eneboligene har vært plaget av støy fra de som bor i kollektiver. De ønsker hjelp til å organisere eierskapet (og boformen) på en måte som bidrar til en god utnyttelse av eiendommene. Gi et par alternativer som viser de gode og dårlige sidene ved ulike måter å organisere eierskapet på.
3. Tvisten mellom den gjenværende fabrikk og bryggeriet må løses. Hvordan bør de som styrer samfunnet tenke rundt dette?



4. Innbyggerne i Vinterland er ikke rike, så de vil ha løsninger som belaster samfunnet deres så lite som mulig. De har for eksempel mange barn som skal ha mat og utdanning, og som trenger beskyttelse. Landets ledelse vurderer å innføre ulike tiltak (reguleringer) for å bøte på situasjonen. Hvilke prinsipper bør ligge til grunn for utformingen av tiltak?

5. I midten av den store innsjøen er det en farlig stein. Innbyggerne er dårlig utstyrt og trenger hjelp for å navigere på innsjøen i mørke vinternetter. Kolkis planla et fyrtårn, men dette ble aldri gjennomført. Planene for arbeidet er imidlertid tilgjengelige. Gi innbyggerne i Vinterland råd om hvordan byggingen av fyrtårnet skal organiseres og finansieres.

Alle spørsmålene skal besvares. Du kan ta de forutsetningene du selv finner nødvendig for drøftelsen.

\*\*\*

Oslo, våren 2020  
Maria Astrup Hjort  
Faglig eksamensleder